

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијси савјет

Р Ј Е Ш Е Њ Е
по Захтјеву за појединачно изузеће споразума од стране привредног субјекта
***Molson Coors* д.о.о. Бања Лука**

Сарајево,
новембар, 2017. године

Број: УП-04-26-4-024- 15 /17
Сарајево, 30.11.2017.године

На основу члана 25., члана 42, а у вези са чланом 4. ст. (1) и (3), и чланом 5. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) у поступку покренутом по Захтјеву за појединачно изузеће споразума од забране од стране привредног субјекта Molson Coors д.о.о. Бања Лука, Младена Стојановића 43, 78 000 Бања Лука у смислу члана 5. став (1) Закона о конкуренцији, за примљеног дана дана 25.07.2017. године под бројем: УП-04-26-4-024-1/17, Конкуренијски савјет, на 14. (четрнаестој) сједници одржаној дана 30.11.2017. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

- (1) Одбија се Захтјев за појединачно изузеће споразума, поднесеног од стране привредног субјекта Molson Coors д.о.о. Бања Лука, Младена Стојановића 43, 78 000 Бања Лука у смислу члана 5. став (1) Закона о конкуренцији као неоснован.
- (2) Ово Рјешење је коначно и биће објављено у Службеном гласнику Босне и Херцеговине, службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

О б р а з л о ж е њ е

Конкуренијски савјет је дана 25.07.2017. године под бројем: УП-04-26-4-024-1/17 за примио Захтјев за појединачно изузеће споразума, поднесеног од стране привредног субјекта Molson Coors д.о.о. Бања Лука, Младена Стојановића 43, 78 000 Бања Лука (даље у тексту: Подносилац захтјева или Molson Coors) у смислу члана 5. став (1) Закона о конкуренцији (даље у тексту: Закон).

Увидом у достављену документацију утврђено је да предметни Захтјев није потпун, па је Конкуренијски савјет у складу са одредбом члана 28. Закона, актом број: УП-04-26-4-024-2/17 од дана 04.08.2017. године затражио допуну Захтјева. Подносилац захтјева је актом број: УП-04-26-4-024-7/17 од дана 14.08.2017. године доставио тражену допуну Захтјева.

Потврда о комплетном и уредном Захтјеву, сходно члану 28. став (3), издата је дана 20.09.2017. године под бројем: УП-04-26-4-024-8/17.

1. Странке у поступку

Странке предметног поступка су привредни субјекат Molson Coors д.о.о. Бања Лука, Младена Стојановића 43, 78 000 Бања Лука и привредни субјекат Загребачка пивовара д.о.о. Загреб (даље у тексту: Загребачка пивовара), Илица 224, 10000 Загреб, Република Хрватска.

1.1. Привредни субјекат Molson Coors

Привредни субјекат Molson Coors д.о.о. Бања Лука, Младена Стојановића 43, 78 000 Бања Лука регистрован је у Окружном привредном суду у Бањој Луци под бројем: (..)*¹ са уговореним и уплаћеним капиталом у износу од (..)* КМ и у 100% власништву привредног субјекта Загребачка пивовара, друштво са ограниченом одговорношћу за производњу пива, алкохола и безалкохолних пића, Загреб, Илица 224, 10000 Загреб, Република Хрватска.

Основна дјелатност привредног субјекта Molson Coors је трговина на велико пићима. Привредни субјекат Molson Coors нема повезаних лица у Босни и Херцеговини.

1.2. Привредни субјекат Загребачка пивовара

Привредни субјекат Загребачка пивовара д.о.о. Загреб, Илица 224, 10000 Загреб, Република Хрватска регистрован је у Трговачком суду у Загребу под бројем: МБС (..)* и ОИБ (..)* као друштво са ограниченом одговорношћу за производњу пива, алкохолних и безалкохолних пића. Једини члан и оснивач друштва јесте привредни субјекат Цервесиа Загреб д.о.о. за управљање Загреб, Радничка цеста 80 10000 Загреб, Република Хрватска.

Основна дјелатност привредног субјекта Загребачка пивовара је производња пива, алкохолних и безалкохолних пића.

2. Прописи које је КонкурENCIЈСКИ савјет примјењивао у provedби предметног поступка

КонкурENCIЈСКИ савјет је у provedби предметног поступка примијенио одредбе Закона о конкуренцији, Закона о управном поступку Босне и Херцеговине, Одлуке о групном изузећу споразума између привредних субјеката који дјелују на различитим нивоима производње односно дистрибуције (вертикални споразуми) („Службени гласник БиХ“, број 18/06), Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја („Службени гласник БиХ, бр. 18/06 и 34/10), те Одлуке о утврђивању релевантног тржишта („Службени гласник БиХ“, бр. 18/06 и 34/10).

3. Поступак по Захтјеву за појединачно изузеће

Као разлог за подношење Захтјева Подносилац захтјева у битноме наводи:

- Molson Coors д.о.о. Бања Лука планира своје пословање у области трговине на велико пивом проширити у Босни и Херцеговини кроз закључење уговора о куповини пивских премиум брендова са привредним субјектом Загребачка пивовара д.о.о. Загреб;
- основна дјелатност привредног субјекта Molson Coors је трговина на велико пићима. На релевантном тржишту Босне и Херцеговине, привредни субјекат Molson Coors тренутно послује са тржишним учешћем од око 23,2% (на тржишту Републике Српске око 44,5%);
- привредни субјекат Molson Coors има закључен Уговор о ексклузивном увозу и дистрибуцији производа (пива) са привредним субјектом Апатинска пивара д.о.о. Апатин за територију Босне и Херцеговине и не тргује другим производима осим производа Апатинске пиваре;

---

¹ (..)* - подаци представљају пословну тајну

- власник привредног субјекта Molson Coorsa са 100% удјела је привредни субјекат Загребачка пивовара д.о.о. Загреб. Привредни субјекат Molson Coors нема повезаних лица у Босни и Херцеговини;
- сви наведени привредни субјекти, Molson Coors, Загребачка пивовара и Апатинска пивара, чланице су корпорације Molson Coors Brewing Company са сједиштем у Денверу, Сједињене Америчке Државе и укупно тржишно учешће свих компанија из састава Molson Coors Brewing Company на релевантном тржишту пива у Босни и Херцеговини износи око 34,2%;
- привредни субјекат Molson Coors не посједује властиту veleprodajnu мрежу и складишта, а дистрибуцију увезених производа врши посредством 15 поддистрибутера са којим има закључене уговоре под идентичним комерцијалним условима за све. Привредни субјекат Molson Coors врши продају својих производа поддистрибутерима у транзиту, што подразумева да дистрибутери шаљу своја возила (шлепере) у Апатинску пивару, гдје врше утовар пива, које затим транспортују до граничних прелаза гдје се врши царинење пива, након чега привредни субјекат Molson Coors фактурише поддистрибутерима увезено пиво чиме право својине над увезеним пивом прелази на поддистрибутера који га даље транспортују до својих складишта;
- да привредни субјекат Molson Coors нема закључен уговор са Загребачком пивоваром о дистрибуцији производа пивоваре на територији Босне и Херцеговине. Пивовара врши дистрибуцију својих производа на територији Босне и Херцеговине посредством два увозника са којима има закључене уговоре (привредни субјекти: Бинвест до.о.о. Читлук и Махи д.о.о. Орашје),
- да између привредних субјеката Molson Coors с једне стране и *Maxi* и Бинвеста с друге стране не постоје директни конкурентски односи због различитог портфолија пиварских производа које дистрибуишу као и различитих циљних група на које је усмјерена продаја пиварских брендова;
- да се највећи дио увезених производа Загребачке пивоваре (процјена преко 95%) пласира на територији Федерације БиХ а само мањи дио на територији Републике Српске;
- да у сврху унапређења и проширења премиум брендова Загребачке пивоваре на територији Босне и Херцеговине, привредни субјекти Molson Coors и Загребачка пивовара планирају закључење Купопродајног уговора, чиме ће привредни субјекат Molson Coors постати трећи увозник производа Загребачке пивоваре на територији Босне и Херцеговине;
- да одредбе нацрта Уговора које укључују начин одређивања цијена и обавезе достављања података (извјештаја) су питања која по мишљењу Подносиоца захтјева требају бити оцјењена од стране Конкурenciјског савјета.

Конкурenciјски савјет је на основу навода из Захтјева и достављене документације, оцијенио да појединачно изузеће није могуће утврдити без провођења поступка, те је донио Закључак о покретању поступка број: УП-04-26-4-024-10/17 дана 20.09.2017. године (у даљем тексту:Закључак).

Конкурenciјски савјет је, у складу са чланом 33. став (1) Закона, актом број: УП-04-26-4-024-11/17 од дана 12.10.2017. године, доставио Закључак Подносиоцу захтјева.

4. Релевантно тржиште

Како би утврдио да ли су испуњени услови за појединачно изузеће, Конкурenciјски савјет је приликом оцјене предметног уговора утврдио релевантно тржиште производа / услуга и релевантно географско тржиште у складу са чланом 3. Закона, те одредбама Одлуке о утврђивању релевантног тржишта.

Релевантно тржиште, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа / услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште производа обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Слиједом проведене анализе, као релевантно тржиште је одређено тржиште дистрибуције алкохолних и безалкохолних пића.

Надаље, према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата цјелокупну или значајан дио територије Босне и Херцеговине на којој привредни субјект дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

На основу података на које Подносилац захтјева указује, дистрибуција алкохолних и безалкохолних пића ће се у предметном случају углавном одвијати на територији Републике Српске.

У складу са наведеним, као релевантно тржиште је одређено тржиште дистрибуције алкохолних и безалкохолних пића на територији Републике Српске.

5. Анализа утврђеног чињеничног стања

Члан 4. став (1) Закона прописује да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричити и прешутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката (у даљем тексту: споразуми) који за циљ и посљедицу имају спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на:

- a) директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговинских услова;
- b) ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања;
- c) подјелу тржишта или извора снабдијевања;
- d) примјену различитих услова за идентичне трансакције с другим привредним субјектима, доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију;
- e) закључивање таквих споразума којима се друга страна условљава да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези с предметом споразума.

У смислу члана 4. став (3) Закона, предметни споразуми нису забрањени ако доприносе унапређењу производње или дистрибуције робе и/или услуга унутар Босне и Херцеговине, или промоцији економског развоја и техничког развоја, при чему потрошачима омогућавају правичан удио користи која из њих произилази, а који намећу само ограничења неопходна за постизање циљева и не омогућавају искључивање конкуренције у битном дијелу предметних производа или услуга.

У складу са чланом 5. став (1) Закона, КонкурENCIЈски савјет, на захтјев једне или више странака у споразуму /уговору може донијети рјешење о појединачном изузећу од забране споразума, из члана 4. став (1) Закона, ако споразум / уговор испуњава услове, из члана 4. став (3) Закона.

Анализом достављене документације КонкурENCIЈски савјет је утврдио да привредни субјекат Molson Coors јесте у већинском, односно 100% власништву привредног субјекта Загребачка пивовара те да на тржишту не дјелује као независни привредни субјекат у смислу Закона о конкуренцији.

У складу са чланом 2. став (2). Закона, привредним субјектом под контролом другог привредног субјекта сматра се привредни субјекат у којем други привредни субјекат непосредно или посредно има више од половине учешћа или акција или може остваривати више од половине гласачких права или има право на постављење више од половине чланова управе, надзорних одбора, односно одговарајућих тијела за управљање, те вођење послова, или на други начин има право на управљање пословањем привредног субјекта, што значи да је напријед наведени привредни субјекат Molson Coors под крајњом контролом привредног субјекта Загребачка пивовара, те на тај начин представљају повезане привредне субјекте на тржишту у смислу праксе и прописа о заштити конкуренције.

Имајући у виду наведено, КонкурENCIЈски савјет је утврдио да у конкретном случају не постоји забрањени споразум у смислу члана 4. став (1) а самим тим ни потреба за појединачним изузећем од забране споразума у смислу члана 5. Закона, јер споразуми између лица повезаних капиталом или управљачким правима не могу бити забрањени споразуми у смислу Закона, будући да лица повезана капиталом представљају једног подузетника на тржишту, те указују и на праксу Суда правде Европске уније која потврђује ове наводе и указује на то да споразуми у смислу члана 4. Закона између повезаних лица нису забрањени. Тако су у случају C-73/95 P, Viho Europe BV v. Commission [1996] ECR I-5457, пара. 51, 61 и 63 заузети слиједећи ставови: (51) Уколико, као у овом случају, подружница, иако има посебан правни субјективитет, не одређује слободно своје понашање на тржишту, већ извршава инструкције које јој је директно или индиректно дало матично друштво под чијом је пуном контролом, Члан 85 (1) се не примјењује на однос између подружнице и матичног друштва са којим чини једну економску јединицу.

Такође, раније усвојена рјешења КонкурENCIЈског савјета потврђују овакав став: Рјешење КонкурENCIЈског савјета број: 04-26-2-008-28-II/16 од 22.12.2016.године и Рјешење КонкурENCIЈског савјета број: 05-26-3-002-178 -II/13 од 16.12.2013.године.

У складу са напријед изнесеним образложењем, КонкурENCIЈски савјет је анализирајући све наведене чињенице у Захтјеву за појединачно изузеће од забрањеног споразума у смислу члана 5. став (1) Закона Подносиоца захтјева, одбио као неосноване.

Слиједом наведеног, КонкурENCIЈски савјет је одлучио као у тачки 1. диспозитива.

6. Административна такса

Подносилац захтјева на ово Рјешење, у складу са одредбом члана 2. став (1) тарифни број 107. тачка а) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкурenciјским вијећем ("Службени гласник БиХ", бр. 30/06 и 18/11) је дужан платити административну таксу у износу од 2.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

7. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није допуштена жалба.

Незадовољна странка може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Рјешења.

Предсједник

Иво Јеркић